

ind under den offentlige Fattigforspørgelse, er netop at komme dem lidt til Hjælp; thi en lille Hjælp opfordrer dem til at anstrænge sig selv; komme de først ind under det offentlige Fattigvæsen, hører Anstrængelsen op. Jeg kan derfor ikke være enig med den ærede første Taler, naar han udtalte sig saaledes om de Fattiges Kasse, som han gjorde, idet han sagde, at han troede, at denne Institution ikke havde nogen Betydning. Den Omstændighed, at vi 3 vestjydske Landstingsmænd udtale os saaledes, som vi gjøre, er maaske begrundet deri, at vi Alle høre fra den samme Egn af Landet. Jeg er imidlertid desværre nødt til at tilføje, at de Dphsninger, som jeg har faaet senere, efter at Sagen er kommen frem, have gjort, at den Sympathi, hvormed ogsaa jeg horte Forslagsstillereens Indledningsforedrag, er bleven meget betydelig modificeret, for ikke at sige afsløjet. Dphsningerne gaa ud paa, at der er Steder i Landet, hvor Forholdene ere ganske anderledes, hvor den fri Fattigkasse er ligefrem misbrugt og misbrugt, lad mig sige det rentud, i politiske Partiformaals Hensætte, og derfor har jeg ikke kunnet skjønne, at jeg, som fra først havde Sympathi for Sagen, kan fastholde denne Sympathi; men jeg bliver nødt til i mit Resultat, i min Stilling til Sagen, at komme til samme Resultat som den første ærede Taler, og det vil jeg tillade mig at motivere lidt nærmere.

For det Første tror jeg, og det har staaet mig klart fra først af, at det ikke vilde være heldigt, om vi fik indført Valgret og Valgbarhed for Kvinder, heller ikke paa dette Omraade. Jeg veed egentlig ikke, hvorfor man vil lægge saa stor Vægt paa det fra den Side, hvorfra Lovforslaget er fremkommet. Saaledes som Lovforslaget er affattet, kan jeg ikke se Andet, end at Meningene er, at ikke andre Kvinder skulle være valgberettigede end de, der indtage en selvstændig Stilling, ere selvstændige Stattehdere. Naar jeg tænker tilbage paa den Kommune, hvor jeg levede, har det været mig umuligt i mine Tanker at finde mere end en eneste Kvinde i de to Sogne, som kunde blive valgberettiget til dette Valg, saa at det i Landets Kommuner vil faae overmaade liden Betydning, og jeg kan derfor ikke se Andet, end at den Betydning, det vil faae, vil være den, at man vil bryde Veien, vil indføre Begyndelsen til Noget, som skulde udføres, saa at man vilde kunne faae et Sted, til hvilket man kunde henvise og sige: Her ere Kvinder valgberettigede. Jeg tror, at man dog maaske kunde komme til at faae i alt Fald Mange til at indrømme mig, at saaledes som vor politiske Udvikling har været, maa det, hvad

man nu end mener om den almindelige Valgret, indrømmes, at vi endnu ikke, lad mig bruge det Udtryk, have fuldstændig forbrødet, fuldstændig tilegnet os det, som stete i 1849. Folket er endnu ikke blevet modent nok til at kunne bruge en saadan Valgret paa den Maade, at Livet i Folket kan leves, uden at Folket spaltes i Partier, der staa overfor hinanden paa en saa skarp Maade, at det ikke kan være heldigt for vort Folk. Partier vil der altid være, men Partikampen skulde føres saaledes, at vi ikke under Partikampen glemte, at vi Alle ere Børn af det samme Fædreland, at man ikke betragtede hinanden som Fjender, men at man kun kjæmpede med hinanden som Brødre, der have hinanden kjær trods det, at man har forskjellig Mening, og det haaber jeg, man skal komme til en Gang. Men jeg tror, det maa indrømmes, at vi ikke ere komne dertil endnu, og derfor kan jeg fra mit Standpunkt — de Herrer paa den anden Side se naturligvis anderledes paa Sagen — saaledes som Forholdene for Dieblisset staa her i Landet, ikke være med til nogenjomhelst Udvidelse af den bestaaende Valgret paa nogetjomhelst Omraade. — En anden Sag er Valgbarheden. Her kommer saa Spørgsmaalet frem: Er det nødvendigt, at Bestyrelsen for de Fattiges Kasse suppleres med Kvinder. Jeg maa sige, at i de Aar, jeg var Medlem af Bestyrelsen af de Fattiges Kasse, savnede jeg egentlig ikke, at Kvinderne ikke var der. Vi, som vare i Bestyrelsen, havde vore Hustruere, med hvem vi raadsførte os, og som ogsaa hørte de andre Kvinders Mening om, hvem der var de mest Trængende og de Værdigste blandt de Trængende, saaledes at vi i Virkeligheden havde den Hjælp med Hensyn til Bestyrelsen af de Midler, der staa til de Fattiges Kasses Raadighed, som man vil kunne staae sig.

Dog maa jeg sige, at der er een Betragtning, som for mig er endnu mere afgjørende med Hensyn til min Stilling overfor dette Lovforslag. Selv om jeg kunde se bort fra det Andet, var der dog et Punkt, som for mit personlige Vedkommende vilde være endnu mere afgjørende. Dette Punkt vil jeg indlede med en Tak til den høitærede Minister for den Maade, hvorpaa han har taget denne Sag, idet han har betonet, at han maatte anse det for uheldigt, at man havde faaet en saadan Ordning af de Fattiges Kasse, som man har faaet, og at man ikke havde ladet de Fattiges Kasse beholde sin kirkelige Karakter. Der er rigtignok sagt her i dette Thing, at paa de fleste Steder er det endnu Præsterne, der staa i Spidsen for denne Bestyrelse. Det glæder mig for kunne sige overfor mine vestjydske Kolleger